

DRINGENDE OPROEP

Industrieel-archeologische verenigingen uit Vlaanderen en Nederland zijn bezorgd over de toekomst van de kolenwasserij van de steenkoolmijn van Beringen

In 1993-1994 werd het grootste deel van de mijnzetel van Beringen wettelijk beschermd als monument. Achterliggend idee hiervan was om één mijnzetel zo volledig mogelijk te bewaren en op deze manier een representatief beeld van een Limburgse steenkoolmijn te behouden. Deze aanpak was toen bijzonder vooruitstrevend en vernieuwend, en trok aandacht uit heel Europa.

Vandaag wordt een herbestemmingsproject gerealiseerd op deze site.

Hoewel een aantal gebouwen momenteel worden gerestaureerd en een nieuwe invulling krijgen is er nog steeds geen bestemming voor een groot deel van de indrukwekkende en monumentale kolenwasserij gevonden. Dit complex was niet alleen één van de belangrijkste onderdelen van de mijn, maar het is ook - naast de schachtbokken - het meest beeldbepalende gebouw van de site.

Nu blijkt echter dat door de ontwikkelingsmaatschappij geijverd wordt om de bescherming op te heffen van een groot deel van de kolenwasserij.

De Vlaamse en Nederlandse verenigingen en vrijwilligers die zich inzetten voor het behoud van het industrieel en technisch erfgoed, vergaderd in Kerkrade op 19 november 2016 tijdens de jaarlijkse Vlaams-Nederlandse Ontmoetingsdag voor Industriële Archeologie (VNODIA) drukken hun bezorgdheid uit en verzetten zich tegen alle mogelijke plannen tot sloping van delen van de kolenwasserij van Beringen.

De deelnemers aan de Vlaams-Nederlandse Ontmoetingsdag voor Industriële Archeologie 2016 zijn zich bewust van de economische realiteit en de complexiteit van een mogelijke herbestemming, maar dringen aan op een oplossing waarbij de erfgoedkenmerken worden gerespecteerd en het volume van het geheel blijft behouden.

Zij verzetten zich met klem tegen elke poging om de bescherming van delen van de kolenwasserij op te heffen, en roepen de erfgoedverantwoordelijken - op de eerste plaats de Vlaamse Minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed en het gemeentebestuur van Beringen - op om in deze niet toe te geven.

TOELICHTING

- De kolenwasserij is een onvervangbaar beeldbepalend element van de historische mijnsite van Beringen
- De kolenwasserij is met voorsprong het grootste gebouw op de site. Het beeld van de site wordt m.a.w. in sterke mate bepaald door de aanwezigheid van dit complex. Hierdoor heeft de site in grote mate zijn oorspronkelijke allure behouden.
- Het reduceren van de kolenwasserij tot een deel van zijn oorspronkelijk volume heeft een impact op de beeldwaarde, de ensemblewaarde en de belevingswaarde van de hele site.
- Het slopen van een deel van de kolenwasserij betekent dat de technische evolutie en ontwikkeling van dit complex niet meer leesbaar en interpreteerbaar zal zijn, waardoor de historische en de erfgoedwaarde sterk aangetast wordt

- De mijnsite in Beringen is de enige site in Limburg en één van de weinige in Europa die nog inzicht geeft in het volledige productieproces van een steenkoolmijn. De aanwezigheid van de kolenwasserij is essentieel om dit proces te begrijpen. De kolenwasserij vormde immers een schakel tussen het delven van de kolen in de ondergrond en het transport naar de eindgebruiker. Bovendien toont de omvang van het gebouw in één oogopslag het grootindustriële karakter van de Limburgse steenkoolnijverheid aan.
- De kolenwasserij van Beringen is een uniek gebouw, niet alleen in Vlaanderen. Het is de enige kolenwasserij van het Kempens Bekken die bewaard is gebleven. Binnen Europa is het daarenboven één van de weinige bewaarde kolenwasserijen van dergelijke schaal. Ze heeft daarom ook een internationaal belang.

Kerkrade, 19 november 2016

unaniem goedgekeurd door de deelnemers aan de Vlaams-Nederlandse Ontmoetingsdag voor Industriële Archeologie

